

# Vejledning om reglerne om egetforbrug af elektricitet fra kommunale og regionale solcelleanlæg

**Kontor/afdeling**  
Center for vedvarende energi

**Dato**  
10-12-2021

**J nr.** 2020 - 10926

/AGSJ

UDKAST

**Energistyrelsen**

Carsten Niebuhrs Gade 43  
1577 København V

T: +45 3392 6700  
E: [ens@ens.dk](mailto:ens@ens.dk)

[www.ens.dk](http://www.ens.dk)



## Indhold

1. Formål.....	3
2. Hvordan vil kommuner og regioner fremadrettet kunne etablere solcelleanlæg til eget forbrug?.....	4
3. Hovedregler og generelle betingelser for undtagelse.....	5
4. Dispensationsmuligheder .....	6
4.1. Nybyggeri og gennemrenoveringer der kan sidestilles med nybyggeri.....	7
4.2 Særordning for kommunale solceller .....	8
5. Ansøgningsprocedure.....	10
6. Ophævelse af identitetskravet og besparelse af tariffer.....	10

UDKAST



## 1. Formål

Formålet med vejledningen er at vejlede kommuner og regioner om reglerne om egetforbrug af elektricitet fra kommunale og regionale solcelleanlæg.

Vejledningen indeholder svar på ofte stillede spørgsmål, som Energistyrelsen har modtaget fra kommuner og regioner. I det følgende beskrives baggrunden for reglerne om egetforbrug af elektricitet fra kommunale og regionale solcelleanlæg.

Elforsyningslovens § 4 stiller krav om, at kommunal og regional elproduktion skal udøves i selskaber med begrænset ansvar.

Formålet med kravet om selskabsmæssig udskillelse er at sikre en klar adskillelse af opgaver vedrørende offentlige forpligtelser og kommercielle aktiviteter.

Kravet om selskabsmæssig udskillelse for kommunerne blev indført i 1999 i forbindelse med elreformen og liberaliseringen af elmarkedet. Kravet skal sikre en klar adskillelse mellem kommunens kerneopgaver (fx borgernær velfærd som skoler, plejehjem, mv.) og kommercielle aktiviteter (fx elforsyningsvirksomhed). Med andre ord har en kommune i udgangspunktet ikke mulighed for at indgå i risikofyldte elforsyningsvirksomheder, som potentielt kan gå konkurs og påvirke kommunens kerneopgaver negativt. Elforsyningsvirksomhed skal derfor drives i selvstændige selskaber, der har begrænset hæftelse, så det ikke risikerer at gå ud over kernevelfærden i kommunerne.

I forbindelse med implementering af VE II-direktivets<sup>1</sup> art. 21 blev det aftalt, at regioner skulle sidestilles med kommuner i forhold til kravet om, at egenproduktion af elektricitet skal udøves i selskaber med begrænset ansvar.<sup>2</sup> Formålet med kravet om selskabsudskillelse for regioner er at undgå en sammenblanding af regionernes primære økonomi med økonomien i regionernes.

---

<sup>1</sup> Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2018/2001/EU af 11. december 2018 om fremme af anvendelsen af energi fra vedvarende energikilder

<sup>2</sup> <https://kefm.dk/aktuelt/nyheder/2020/dec/regeringen-indgaar-bred-politisk-aftale-om-ensretning-af-regler-for-opsaetning-af-kommunale-og-regionale-solceller> (link til aftalen nederst på siden)



Kommuner og regioner har mulighed for at opnå dispensation fra kravet om selskabsmæssig udskillelse efter reglerne i bekendtgørelse om undtagelse af visse kommunale og regionale solcelleanlæg fra kravet om selskabsmæssig udskillelse<sup>3</sup>. Dispensationsmulighederne i forbindelse med nybyggeri og gennemrenovering er en afspejling af de regler, der følger af bygningsreglementet. Bygningsreglementet hører under Indenrigs- og Boligministeriets ressort og administreres af Bolig- og Planstyrelsen. Formålet med dispensationsmulighederne fremgår af det bagvedliggende bygningsdirektiv<sup>4</sup>, som indeholder krav om, at nye bygninger skal opfylde minimumsstandarderne, herunder krav om at bygninger, der ejes og benyttes af offentlige myndigheder, bør opnå status som næsten energineutrale bygninger inden den 31. december 2018 og andre nye bygninger inden 31. december 2020. Bygningsdirektivet indeholder endvidere krav om, at eksisterende bygninger, som gennemgår større renoveringsarbejder, skal opgradere deres energimæssige ydeevne for at opfylde de gældende krav.

## 2. Hvordan vil kommuner og regioner fremadrettet kunne etablere solcelleanlæg til eget forbrug?

Kommuner og regioner vil fremadrettet kunne etablere og producere elektricitet fra solcelleanlæg til eget forbrug hvis:

- 1) solcelleanlægget udskilles i et selskab med begrænset ansvar,
- 2) solcelleanlægget opnår dispensation, hvis solcelleanlægget opsættes i forbindelse med nybyggeri, og er en del af den energirammeberegning, der ligger til grund for byggetilladelsen for bygningen, eller solcelleanlægget opsættes i forbindelse med gennemrenoveringer, der kan sidestilles med nybyggeri, og er en del af den energirammeberegning, der ligger til grund for byggetilladelsen for renoveringen, eller
- 3) solcelleanlægget ejes af en tredjepart (fx en solcellevirksomhed).

---

<sup>3</sup> Bekendtgørelse nr. 1396 af 23. juni 2021: <https://www.retsinformation.dk/eli/lt/2021/1396>

<sup>4</sup> Europaparlamentets og Rådets direktiv 2010/31/EU af 19. maj 2010 om bygnings energimæssige ydeevne: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/DA/TXT/?uri=celex:32010L0031>.



Afhængigt af hvordan den enkelte region eller kommune egetforbruger strøm fra solcelleanlæg, vil det være muligt at spare elpris, tariffer og/eller elafgift som illustreret nedenfor:

Egetforbrug\Besparelse	Elafgift	Tariffer	Elpris
Selskabsudskillelse		X	X
Dispensation (kommunal særordning/nybyggeri/gennemrenoveringer der kan sidestilles med nybyggeri)	X	X	X
Egetforbrug via tredjepart		X	X

Note: Tabellen illustrerer besparelsen ved den elproduktion man selv forbruger og forudsætter, at man for den el, man køber fra det kollektive elnet, betaler elpris, elafgift og tariffer.

### 3. Hovedregler og generelle betingelser for undtagelse

Hovedreglen er, at kommunal og regional elproduktion skal udøves i selskaber med begrænset ansvar med det formål at sikre en økonomisk adskillelse af opgaver vedrørende offentlige forpligtelser og kommercielle aktiviteter. Det er således op til den enkelte kommune eller region at beslutte, hvilken selskabskonstruktion, der anvendes til formålet, så længe kommunen ikke hæfter for selskabet. For kommuner fremgår hovedreglen af elforsyningslovens § 4, stk. 1<sup>5</sup>, og hovedreglen for regioner fremgår af elforsyningslovens § 4, stk. 6.

Kravet om selskabsudskillelse for kommuner og regioner gælder i udgangspunktet for alle typer elproducerende anlæg. Det er dog ikke nødvendigt at oprette ét selskab per elproducerende anlæg – et selskab (med begrænset hæftelse) kan godt have tilknyttet flere elproducerende anlæg. På denne baggrund vil administrationen af alle

<sup>5</sup> Lovbekendtgørelse nr. 984 af 12. maj 2021 med senere ændringer: <https://www.retsinformation.dk/eli/lt/2021/984>.



kommunens eller regionens elproducerende anlæg således kunne begrænses til et enkelt selskab, såfremt dette ønskes.

## 4. Dispensationsmuligheder

Der findes tre undtagelser til hovedreglen, hvorefter kommunale og regionale solcelleanlæg kan opnå dispensation fra kravet om selskabsmæssig udskillelse:

- 1) i forbindelse med nybyggeri og gennemrenoveringer, der kan sidestilles med nybyggeri, der behandles i afsnit 4.1.,
- 2) i forbindelse med den kommunale særordning, som behandles i vejledningens punkt 4.2., og
- 3) i forbindelse med den kommunale 20 MW-pulje, som er lukket for ansøgnin-ger, og puljen vil derfor ikke blive behandlet i denne vejledning.

Generelt udmønter undtagelserne bemyndigelsesbestemmelsen i elforsyningslovens § 2, stk. 4 og fremgår af bekendtgørelse om undtagelse af visse kommunale og regionale solcelleanlæg fra kravet om selskabsmæssig udskillelse<sup>6</sup>.

For at blive undtaget fra kravet om selskabsmæssig udskillelse skal de generelle betingelser i bekendtgørelse om undtagelse af visse kommunale og regionale solcelleanlæg fra kravet om selskabsmæssig udskillelse § 2 være opfyldt.

Undtagelse fra kravet om selskabsmæssig udskillelse af solcelleanlæg er for det første betinget af, at solcelleanlægget er nettilsluttet i egen forbrugsinstallation eller nettilsluttet og beliggende på forbrugsstedet, jf. bekendtgørelsens § 2, nr. 1. For det andet skal solcelleanlægget være anmeldt til stamdataregisteret, jf. bekendtgørelsens § 2, nr. 2.

*Hvilke kommunale solcelleanlæg kan opnå dispensation fra kravet om selskabsmæssig udskillelse?*

Kommunale solcelleanlæg nettilsluttet efter den 28. juni 2013 kan opnå dispensation fra kravet om selskabsmæssig udskillelse, jf. bekendtgørelse om undtagelse af visse

---

<sup>6</sup> Bekendtgørelse nr. 1396 af 23. juni 2021: <https://www.retsinformation.dk/eli/lta/2021/1396>



kommunale og regionale solcelleanlæg fra kravet om selskabsmæssig udskillelse § 4.

*Hvilke regionale solcelleanlæg kan opnå dispensation fra kravet om selskabsmæssig udskillelse?*

Kravet om selskabsmæssig udskillelse gælder for regionale solcelleanlæg, der er nettilsluttet efter den 29. juni 2021, og det er derfor også kun regionale solcelleanlæg nettilsluttet efter den 29. juni 2021, der kan opnå dispensation fra kravet om selskabsmæssig udskillelse. For regionale solcelleanlæg, der er nettilsluttet før den 30. juni 2021, er der ikke krav om selskabsmæssig udskillelse, og der skal derfor ikke ansøges Energistyrelsen om dispensation for solcelleanlæg nettilsluttet før dette tidspunkt.

#### 4.1. Nybyggeri og gennemrenoveringer der kan sidestilles med nybyggeri

En kommune eller region kan opnå dispensation fra kravet om selskabsmæssig udskillelse, hvis solcelleanlægget opsættes i forbindelse med nybyggeri, og er en del af den energirammeberegning, der ligger til grund for byggetilladelsen for bygningen, eller solcelleanlægget opsættes i forbindelse med gennemrenoveringer, der kan sidestilles med nybyggeri, og er en del af den energirammeberegning, der ligger til grund for byggetilladelsen for renoveringen. Det skal fremhæves, at Energistyrelsen foretager en konkret vurdering i forbindelse med hver dispensationsansøgning. I det følgende beskrives nærmere, hvad der er kendetegnet ved henholdsvis nybyggeri og gennemrenoveringer, der kan sidestilles med nybyggeri.

*Hvornår er der tale om nybyggeri?*

Bygning, der er nyopført jf. byggetilladelse, og ikke er opført på allerede eksisterende bygning i forbindelse med en delvis nedrivning eller ombygning af den eksisterende bygning.

*Hvornår kan en gennemrenovering sidestilles med nybyggeri?*

En renovering, der er så omfattende, at den i henhold til byggeloven defineres som nybyggeri, og der dermed bliver stillet energirammeberegning, vil være undtaget fra kravet om selskabsmæssig udskillelse.



Som hovedregel skal byggeprojektet være stort nok til, at det kræver en byggetilladelse. Det er en individuel vurdering for hver sag. Hvis der er tale om en bygning, der rives helt ned til fundament og soklen for herefter at blive opført på ny, vil der normalt være tale om opførelse af ny bebyggelse svarende til bestemmelsen i byggelovens § 2, stk. 1.

Bygningsvedligeholdelse er ikke omfattet af nybyggeri og gennemrenoveringer, der kan sidestilles med nybyggeri. Der kan derfor ikke opnås dispensation, når der er tale om bygningsvedligeholdelse. Det fremgår af motiverne til den tidligere byggelov, at der ved byggevedligeholdelse skal forstås arbejde, der alene tilsigter at opretholde eller retablere en bygnings tidligere tilstand.

*Hvad er forskellen på gennemrenovering, ombygning og bygningsvedligeholdelse?*

- Gennemrenovering: Nybyg fra fundament eller soklen og ændringen af anvendelse af eksisterende byggeri.
- Ombygning: Forandringer i bebyggelse, som er væsentlige i forhold til bestemmelserne i byggeloven. Ved ombygninger og andre bygningsforandringer skal de bestemmelser i byggelov og bygningsreglementer, som er væsentlige i forhold til forandringerne, overholdes.
- Bygningsvedligeholdelse: Arbejde, der alene tilsigter at opretholde eller retablere en bygnings tidligere tilstand efter slid og forringelse som følge af bygningens brug.

#### [4.2 Særordning for kommunale solceller](#)

Den 18. december 2020 blev der indgået en politisk aftale<sup>7</sup> om at indføre en særordning om dispensation fra selskabsudskillelse for eksisterende kommunale solcelleanlæg. Ordningen omfatter alle anlæg, som er eller har været nettilsluttet før den 18. december 2020, og som ikke tidligere har fået dispensation. Ordningen fremgår af §

---

<sup>7</sup><https://kefm.dk/aktuelt/nyheder/2020/dec/regeringen-indgaar-bred-politisk-aftale-om-ensretning-af-regler-for-opsaetning-af-kommunale-og-regionale-solceller> (link til aftalen nederst på siden)





8 i bekendtgørelse om undtagelse af visse kommunale og regionale solcelleanlæg fra kravet om selskabsmæssig udskillelse.

En forudsætning for undtagelse fra kravet om selskabsmæssig udskillelse efter denne undtagelsesbestemmelse er, at kommunen ansøger Energistyrelsen om dispensation herfor inden den 31. december 2021.

En kommune kan opnå dispensation i medfør af § 8 i bekendtgørelse om undtagelse af visse kommunale og regionale solcelleanlæg fra kravet om selskabsmæssig udskillelse<sup>8</sup>, hvis:

- 1) kommunen ikke tidligere har opnået dispensation fra kravet om selskabsmæssig udskillelse på anden vis,
- 2) anlægget er eller har været nettilsluttet før den 18. december 2020, og
- 3) betingelserne i § 2 i bekendtgørelse nr. 1396 af 23. juni 2021 er opfyldt.

Det er ikke et krav, at anlægget er nettilsluttet på tidspunktet for ansøgningen om dispensation, når blot det har været nettilsluttet på et tidspunkt før den 18. december 2020.

Kommuner, der *har* foretaget selskabsmæssig udskillelse af solcelleanlæg, kan tillige søge om dispensation under særordningen, såfremt betingelserne herfor er opfyldt. I så tilfælde skal kommunen overtage ejerskabet over anlægget, forinden der ansøges om dispensation.

Endvidere kan kommuner, der står på venteliste for at få adgang til 20 MW puljen (§ 5 i den gældende bekendtgørelse) tillige opnå dispensation under særordningen. De øvrige betingelser for at opnå dispensation under særordningen skal dog være opfyldt, hvilket bl.a. betyder, at *kun* anlæg, der inden 18. december 2020 er eller har været nettilsluttet, kan komme i betragtning.

Energistyrelsen skal have modtaget ansøgningen om dispensation under den nye særordning senest den 31. december 2021.

---

<sup>8</sup> Bekendtgørelse nr. 1396 af 23. juni 2021: <https://www.retsinformation.dk/eli/lta/2021/1396>



## 5. Ansøgningsprocedure

Ansøgning om dispensation fra kravet om selskabsmæssig udskillelse skal ske på et ansøgningsskema, der er udarbejdet af Energistyrelsen.

Ansøgningen skal som minimum indeholde oplysninger om ejerens CVR-nummer og kontaktoplysninger, solcelleanlæggets installationsadresse, solcelleanlæggets installerede effekt og nettilslutningstidspunktet.

Ansøgninger på baggrund af nybyggeri eller gennemrenoveringer, der kan sidestilles med nybyggeri skal endvidere vedlægges en indeståelse for, at nybyggeriet eller gennemrenoveringen er omfattet af henholdsvis § 4, stk. 1 eller § 9, stk. 1 i bekendtgørelse om undtagelse af visse kommunale og regionale solcelleanlæg fra kravet om selskabsmæssig udskillelse. Indeståelsen skal indeholde ejerens CVR-nummer og kontaktoplysninger, solcelleanlæggets installationsadresse og dato for nettilslutning af solcelleanlægget. Indeståelsen skal underskrives jf. tegningsreglerne for kommunen/regionen.

Ansøgningen kan findes inde på Energistyrelsens hjemmeside (<https://ens.dk/>) under [blanketter og vejledninger](#). Alle punkter på ansøgningen udfyldes og sendes ind på [ens@ens.dk](mailto:ens@ens.dk), via e-boks eller pr. post. Ansøgningen skal underskrives af borgmester, kommunaldirektør eller regionsdirektør, medmindre der vedlægges en fuldmagt til ansøgningen.

Anlægsoplysninger, som skal udfyldes i punkt 3 i ansøgningsblanketten, kan oplyses ved den enkelte netvirksomhed.

## 6. Ophævelse af identitetskravet og besparelse af tariffer

Det såkaldte identitetskrav har betydet, at forbrugeren og producenten skulle være samme juridiske enhed for at kunne egetforbruge elektricitet.



Implementeringen af VE II-direktivets<sup>9</sup> art. 21 indebærer bl.a., at der skal gives mulighed for egetforbrug via tredjepart. Med Klimaaftale for energi og industri mv. 2020 (EI20) blev der truffet beslutning om at ophæve identitetskravet, hvormed alle forbrugere, herunder virksomheder, kommuner og regioner, får mulighed for at egetforbruge elektricitet fra en tredjepart med mulighed for at spare tariffer. Da VE-direktivet ikke regulerer medlemsstaternes ret til at opkræve fiskale afgifter, er identitetskravet imidlertid ikke ophævet i elafgiftsloven.

Identitetskravet blev med virkning fra den 30. juni 2021 ophævet i nettoafregningsbekendtgørelsen<sup>10</sup> og øjeblikksafregningsbekendtgørelsen<sup>11</sup>.

Ophævelsen af identitetskravet giver dermed virksomheder, kommuner, regioner og private husholdninger en ny mulighed for at egetforbruge elektricitet med mulighed for at spare tariffer.

Hvis en kommune eller region indgår en aftale om egetforbrug via tredje part fx med en privat virksomhed eller med et kommunalt/regionalt selskab, vil kommunen eller regionen kunne spare tariffer for den del af elforbruget, som egetforbruges.

Der skal ikke ansøges Energistyrelsen herom.

Ved egetforbrug via tredjepart i stedet for køb af el fra det kollektive net (via en elleverandør/et elhandelsselskab) spares distributionstarif og transmissions-, net- og systemtarif for den del af elektriciteten, der egetforbruges (ikke leveres til det kollektive net).

Besparelsen vil til enhver tid være afhængig af Energinets og netvirksomhedernes tarifmodel. En nuværende besparelse kan derfor ændre sig ved indførsel af en ny model.

---

<sup>9</sup> Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2018/2001/EU af 11. december 2018 om fremme af anvendelsen af energi fra vedvarende energikilder

<sup>10</sup> Bekendtgørelse nr. 1044 af 27. maj 2021: <https://www.retsinformation.dk/eli/lta/2021/1044>

<sup>11</sup> Bekendtgørelse nr. 1045 af 27. maj 2021: <https://www.retsinformation.dk/eli/lta/2021/1045>